

Punten RES 1.0 voor gemeenteraad Wageningen (NB wanneer als brief, dan brief Renkum als voorbeeld gebruiken met enkele aanvullingen - zie later)

Laat ik met de deur in huis vallen: Coöperatie ValleiEnergie beveelt u aan de RES 1.0 van regio Foodvalley van harte te ondersteunen. De gemeenten in Foodvalley zijn tot een mooi bod gekomen. Dit bod sluit ook goed aan bij de opgave die Wageningen zichzelf heeft gesteld.

Voor wie ons niet kent: Coöperatie ValleiEnergie is een ledenorganisatie die voor en door haar leden 100% groene energie lokaal opwekt. Wij hebben projecten in Ede, Rhenen en een groot project in voorbereiding in Renkum. Aan deze projecten doen ook inwoners uit Wageningen mee. Daarnaast voeren wij in opdracht van de gemeenten in Foodvalley het Energieloket uit. Iedereen, inwoners en bedrijven, in Foodvalley en Renkum kan lid en energiekant worden van ValleiEnergie.

Waar de regio echt trots op mag zijn is het proces. Alle stakeholders zaten aan tafel, ook de coöperaties, de woningcorporaties, jong RES en ook een vertegenwoordiger van het Burgerforum. Foodvalley is één van de regio's waar niet alleen een brede burgerraadpleging is georganiseerd, maar ook een burgerforum. Ik hoop en verwacht dat het werken aan de herijkingen de komende jaren ook dit proces zullen volgen. U zou daar als raad op aan kunnen dringen.

Nu is het mooi om iets met elkaar af te spreken in Foodvalley, maar zoals altijd is 'the proof of the pudding in the eating'. Het komt aan op de uitvoering. Wat gaat er daadwerkelijk in Foodvalley en Wageningen in het bijzonder gebeuren. Daar wil ik het volgende over zeggen.

De RES zet maximaal in op zon-op-dak en zon-op-restgronden. Dat is een heel goede inzet, maar zoals u kunt zien in de RES niet genoeg om de opgave te halen. Er zijn ook zonnepanelen en windturbines nodig. Voor Wageningen is een zoekgebied in het Binnenveld afgesproken. Ik vraag me af of u als Raad voldoende heldere kaders heeft meegegeven aan het gebiedsproces dat nu in het zuidelijke Binnenveld (nieuwe Nu) plaatsvindt. Wat wilt u dat daar aan opwek gerealiseerd wordt? Als u dat niet duidelijk hebt aangegeven, dan is teleurstelling onvermijdelijk: of de deelnemers aan het gebiedsproces raken teleurgesteld omdat zij later met nieuwe eisen vanuit de gemeente worden geconfronteerd of Wageningen gaat wat zij heeft toegezegd in de RES niet realiseren. Ik vraag me af of u zich hiervan bewust bent.

Ik hoor op veel plekken in Foodvalley en daarbuiten dat men wel graag wind zou willen, maar dan wel in de vorm van kleine windmolens. Daar wil ik graag twee dingen over zeggen:

- 1 grote windturbine, zoals de nieuwe die bij Deil staan, wekt stroom op voor ongeveer 6000 huishoudens; de twee windmolens in Ede leveren samen stroom voor ruim 4500 huishoudens, dus samen minder dan één nieuwe grote molen. En die schattige boerderijmolentjes met houten wieken zijn goed voor ongeveer 10 huishoudens. Daar heb je er dus 600 van nodig in plaats van één grote molen.
- Mensen zijn huiverig voor grote molens, maar als je kiest voor grote molens heb je er minder nodig; je kunt ze dan ook verder van de bebouwing plaatsen, waardoor er minder overlast is en bovendien draaien ze langzamer en geven dus een rustiger beeld.

Maar het belangrijkste waar ik op in wil gaan is het volgende:

- In de RES is afgesproken dat er minimaal 50% lokaal eigendom zal worden gerealiseerd. Ook Wageningen zegt dat na te streven. Het wordt steeds duidelijker dat deze vorm van lokale betrokkenheid cruciaal is voor het slagen van de energietransitie. Lokaal eigendom betreft

inwoners bij projecten en geeft invloed op het ontwerp en de uitvoering van projecten. Lokaal eigendom betekent ook dat de opbrengsten van de projecten in de lokale gemeenschap blijven. Door bij de realisatie en beheer lokale partijen te betrekken dragen deze projecten ook bij aan de lokale economie.

- De gemeente Wageningen is nog niet toegekomen aan het borgen van 50% lokaal eigendom. Dat was ook al afgesproken in de concept-RES. Tot nu toe heeft de gemeente gewerkt met uitnodigingsplanologie: “projectontwikkelaars kom maar op”. Dan is het moeilijk om eisen aan lokaal eigendom te stellen. Dat is tot nu toe ook nog niet gelukt. Wanneer met ‘maatschappelijk tenderen’ wordt gewerkt, zoals dat door het GEA in samenwerking met het Klimaatverbond en Energie Samen Gelderland is ontwikkeld, dan is de kans veel groter dat die minimaal 50% lokaal eigendom ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. De GEA heeft daar een heel helder stuk over uitgebracht. Ik hoop dat u er op wilt aandringen dat de gemeente op deze wijze lokaal eigendom zal borgen. Als u wilt kan ik u het stuk toesturen.
- Zeggen 50% lokaal eigendom na te streven is nog niet zorgen dat het ook gebeurt. Zo zijn de enige projecten die in Wageningen samen met inwoners zijn gerealiseerd de drie daken op het Marin. De gemeente heeft hier geen betrokkenheid bij gehad. Wij van ValleiEnergie hebben vaak aan de gemeente om daken of grond gevraagd, maar steeds nul op request gekregen. De ondernemers van het Business en Sciencepark hebben kort geleden wel gemeentegrond gekregen om een klein zonnepark te realiseren. Dat voelde niet fijn, waarom bedrijven wel en inwoners niet?
- En mocht het lukken om in Wageningen een project met tenminste 50% lokaal eigendom te realiseren, dan kan de gemeente het ook voor minder draagkrachtige inwoners mogelijk maken om deel te nemen. Dat kan via een ‘Op Rozen’ constructie. De gemeente staat daarbij garant voor een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten en het rentevoordeel dat ermee gehaald wordt kan worden ingezet om het voor minder draagkrachtige inwoners mogelijk te maken om deel te nemen aan het project. Dat is een mooie weg om energiearmoede tegen te gaan.

Tenslotte wil ik er op wijzen dat ik via de griffie de Kansenskaarten van de Participatiecoalitie heb toegestuurd. Daarop staan drie aspecten met een aantal vragen waarop u de RES kunt beoordelen. Op twee daarvan ben ik net ingegaan. Op de derde (natuur en landschap) acht ik mij minder deskundig. Ik wil wel onderstrepen dat ook die vragen van belang zijn. De energiecoöperaties en de Natuurfederaties van Utrecht en Gelderland steeds goed hebben samengewerkt in de RES. Samen vormen we de participatiecoalitie.

En ik heb nog een korte nabrand: voor de volgende fase, RES 2.0, zouden volgens mij in elk geval opslag en lokale laadinfrastructuur op de agenda meten staan

Coöperatie ValleiEnergie U.A.

Elmar Theune | secretaris
06-18307093

www.valleienergie.nl

Voor 100% lokale en groene energie./

Coöperatie ValleiEnergie werkt aan opwek en levering van lokale groene energie met, voor en door de inwoners en bedrijven van Foodvalley. Inwoners en bedrijven kunnen meedoen door klant te worden en lokale groene energie af te nemen; door lid te worden en zo mee te beslissen; of in te schrijven op onze nieuwsbrief en tips voor energiebesparing en van het gas af gaan in de praktijk te brengen. www.valleienergie.nl